

**PENGARUH PENGAJARAN GURU DAN SIKAP AKADEMIK
PELAJAR TERHADAP PENGUASAAN KBAT
BAGI MATA PELAJARAN SEJARAH**

TIKA BINTI ALI ASHMAD

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

UMS

**TESIS INI DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN PENGIJAZAHAN IJAZAH
SARJANA PENDIDIKAN**

**FAKULTI PSIKOLOGI DAN PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2018**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : **PENGARUH PENGAJARAN GURU DAN SIKAP AKADEMIK PELAJAR TERHADAP PENGUASAAN KBAT BAGI MATA PELAJARAN SEJARAH**

IJAZAH : **SARJANA PENDIDIKAN (KURIKULUM DAN PENGAJARAN)**

Saya **TIKA BINTI ALI ASHMAD**, Sesi Pengajian **2016-2018**, mengaku membenarkan tesis Ijazah Sarjana ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis ini adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tanda (/)

☐

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA 1972)

☐

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☒

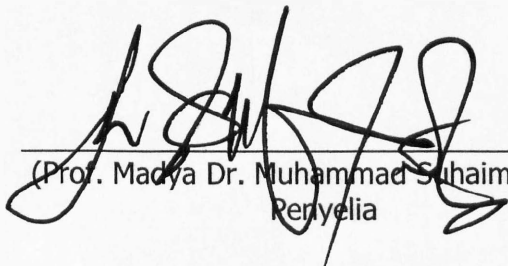
TIDAK TERHAD

TIKA BINTI ALI ASHMAD

Disahkan oleh,

NORULAIN BINTI ISMAIL
PUSTAKAWAN KANAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
(Tandatangan Pustakawan)

Tarikh : 15 Ogos 2018

(Prof. Madya Dr. Muhammad Suhaimi Bin Taat)
Penyelia

PENGAKUAN

Karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

15 Ogos 2018

.....
Tika Binti Ali Ashmad
MP1621011T

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGESAHAN

NAMA : **TIKA BINTI ALI ASHMAD**

NO. MATRIK : **MP1511547T**

TAJUK : **PENGARUH PENGAJARAN GURU DAN SIKAP AKADEMIK
PELAJAR TERHADAP PENGUASAAN KBAT BAGI MATA
PELAJARAN SEJARAH**

IJAZAH : **SARJANA PENDIDIKAN (KURIKULUM DAN PENGAJARAN)**

TARIKH VIVA : **19 JULAI 2018**

DISAHKAN OLEH;

1. PENYELIA

Tandatangan

Prof. Madya Dr. Muhammad Suhaimi Bin Taat

Prof. Madya Dr. Muhammad Suhaimi Taat
Profesor Madya
Fakulti Psikologi dan Pendidikan
Universiti Malaysia Sabah

PENGHARGAAN

"Syukur kehadiran ilahi kerana dengan kasih dan sayangNya serta memanjangkan usia dan memberikan kemudahan dalam apa jua urusan demi memperoleh kejayaan di dunia dan akhirat" selawat serta salam buat rasul junjungan Nabi Muhammad S.A.W.

Prof. Madya Dr. Muhammad Suhaimi Bin Taat, penyelia yang sangat baik dan sentiasa memberikan tunjuk ajar dengan penuh kesabaran dan membimbing serta memberikan yang terbaik dalam apa jua hal yang berkaitan dengan kajian ini. Setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih, jasamu akan sentiasa dikenang sepanjang hayat. Semoga mendapat kejayaan di dunia dan akhirat, diberikan kesihatan serta dipermudahkan segala urusan untuk Dr. dan keluarga.

Tidak lupa juga buat *Dr. Roslee Bin Talip* yang sentiasa mempermudahkan segala urusan serta sentiasa menyokong kajian ini. Terima kasih, jasamu akan sentiasa dikenang.

Buat ibu dan ayah yang tercinta dan tersayang, *Masmah Binti Hj. Karim dan Ali Ashmad Bin Hj. Burajak* setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih doa, jasa dan pengorbananmu menjadi sumber inspirasiku. Semoga diberikan kesihatan dalam keimanan, kekayaan anak yang solehah serta mendapat kejayaan di dunia dan akhirat.

Buat suami tercinta *Mohd Shahudin Bin Karim*, terima kasih atas segala pengorbanan, membahagiakan, sudi meluangkan masa, kesetiaan dan menyokong dalam apa jua hal sehingga tesis ini berjaya disiapkan. Semoga ikatan keluarga kita berkekalan sehingga ke jannah atas dasar keimanan dan cinta kerana Allah menurut ajaran Rasulullah S.A.W. Semoga segala urusan suamiku dipermudahkan, dimurahkan rezeki yang halal dan sentiasa mendapat keredhaan Allah S.W.T.

Buat anakku, *Nur Shahdreena Binti Mohd Shahudin* atau dikenali sebagai *baby of Haura* (5.5.2018). Kehadiranmu menjadi kebahagiaan dan hadiah teristimewa dari Allah. Semoga menjadi anak yang solehah penyejuk hati ibu dan abah. Ibu dan abah sayang Haura.

Buat kakak yang tersayang, *Ika Binti Ali Ashmad* segala sokongan dan dorongan menjadi sumber kekuatanku. Terima kasih yang tidak terhingga. Kenangan membesar bersama-sama sebagai adik beradik merupakan kenangan yang terindah. Semoga kita menjadi adik beradik yang sentiasa diredhai Allah dan kedua ibu bapa kita.

Buat datuk yang tersayang, *Hj. Karim Bin Jaruddin* terima kasih. Semoga diberikan kesihatan dalam keberkatan. Jasamu setiasa dikenang sepanjang hayat. Buat makcik dan pakcik yang tersayang, Pn. Rustinah, Pn. Suhana, En. Wira, En. Japli, En. Mahmud, En. Kifli, En. Moktar, En. Jusli, En. Mahadi dan En Atizan.

Buat ibu dan bapa mertua (Hj Karim Bin Wang dan Rajimah Binti Hj. Mutai) serta kakak, abang dan adik ipar.

Buat sahabat seperjuangan *Sabaniah Binti Batling*. Semoga persahabatan kita kekal hingga ke jannah. Terima kasih di atas sokongan yang tidak terhingga kepada semua pihak. Didoakan semoga kita semua dimurahkan rezeki serta mendapat kejayaan di dunia dan akhirat. Jutaan terima kasih juga buat semua pihak yang terlibat.

Tika Binti Ali Ashmad
15 Ogos 2018

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ABSTRAK

Kajian ini dilaksanakan untuk mengenal pasti pengaruh pengajaran guru dan sikap akademik berkenaan dengan penguasaan pelajar terhadap Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) dalam mata pelajaran Sejarah. Seramai 200 (97 pelajar lelaki dan 103 pelajar perempuan) di empat buah sekolah kawasan luar bandar (bahagian daerah Pedalaman Barat Sabah) telah dipilih iaitu SMK Pengiran Omar (Sipitang), SMK Weston (Weston), SMK Beaufort (Beaufort) dan SMK Kuala Penyu (Kuala Penyu). Hasil kajian mendapati, pelajar lelaki dan perempuan mempunyai persepsi min tahap tinggi terhadap pengajaran guru (min=3.88 pelajar lelaki, min=3.99 pelajar perempuan). Manakala, kedua-dua aliran (Aliran Sains dan Kemanusiaan) tersebut mempunyai sikap yang sama terhadap KBAT (min=3.88 aliran Sains, min=3.85 aliran Kemanusiaan). Analisis Korelasi menunjukkan guru dan pelajar saling bekerjasama dalam menyelesaikan permasalahan berkaitan KBAT. Hasil penelitian berdasarkan kepada analisis regresi menunjukkan bahawa variable sikap akademik dan pengajaran guru mempunyai pengaruh dan signifikan terhadap KBAT pelajar. Hal ini menunjukkan, pengajaran guru mampu mengalakkan pembelajaran berpusatkan pelajar. Oleh itu, dirumuskan bahawa pengaruh pengajaran guru dan sikap akademik pelajar terhadap KBAT di kawasan luar bandar Sabah ini mampu membawa kepada perubahan dalam sistem pendidikan negara dari segi aras pemikiran pelajar dalam menghadapi pendidikan abad ke-21.

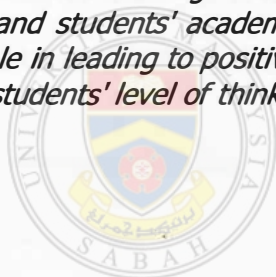

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ABSTRACT

INFLUENCE OF TEACHER'S TEACHING AND STUDENT'S ACADEMIC ATTITUDE WITH RESPECT TO THE STUDENT'S MASTERY OF THE HIGHER ORDER THINKING SKILLS (HOTS) IN HISTORY SUBJECT

This study was conducted to examine the influence of teacher's teaching and student's academic attitude with respect to the student's mastery of the Higher Order Thinking Skills (HOTS) in History subject. A total of 200 (97 male students, 103 female students) in four rural schools (districts in Western Interior of Sabah) were selected, namely SMK Pengiran Omar (Sipitang), SMK Weston (Weston), SMK Beaufort (Beaufort) and SMK Kuala Penyu (Kuala Penyu). The results showed that male and female students had a mean perception higher level of teacher's teaching (mean = 3.88 male students, mean = 3.99 female students). Meanwhile, both streams (Science and Humanities) have the same attitude towards HOTS (mean = 3.88 Science stream, mean = 3.85 Humanities stream). The correlation analysis showed that teachers and students were cooperative in resolving issues related to HOTS. A detailed outcome based on the regression analysis showed that, academic attitude variables and teacher's teaching do have influence and are significant to HOTS among students. This shows, teacher's teaching is able to encourage student-centered learning. Therefore, it is concluded that the influence of teacher's teaching and students' academic attitudes towards HOTS in rural areas of Sabah are capable in leading to positive changes towards our national education system in terms of students' level of thinking in facing the 21st century education.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI KANDUNGAN

	Halaman
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	vi
<i>ABSTRACT</i>	vii
SENARAI KANDUNGAN	viii
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xv
SENARAI LAMPIRAN	xvi
BAB 1: PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	3
1.3 Penyataan Masalah Kajian	8
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Soalan Kajian	11
1.6 Hipotesis Kajian	11
1.7 Limitasi Kajian	12
1.8 Kepentingan Kajian	13
1.8.1 Pelajar	13
1.8.2 Guru	13
1.8.3 Pihak Sekolah	14

1.8.4	Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM)	14
1.8.5	Penyelidik Lain	14
1.9	Definisi Operasional Kajian	15
1.9.1	Pengajaran Guru	15
1.9.2	Sikap Akademik Pelajar	16
1.9.3	Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT)	17
1.10	Kesimpulan	18
BAB 2: SOROTAN LITERATUR		
2.1	Pengenalan	20
2.2	Definisi Konsep Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT)	21
2.2.1	Kemahiran Mengaplikasi	26
2.2.2	Kemahiran Menganalisis	27
2.2.3	Kemahiran Menilai	27
2.2.4	Kemahiran Mencipta	28
2.2.5	Kajian Literatur KBAT	29
2.3	Definisi Konsep Pengajaran Guru	35
2.3.1	Kaedah Pengajaran Guru	41
2.3.2	Teknik Penyoalan	44
2.3.3	Komunikasi Guru Dengan Pelajar Dalam Bilik Darjah	46
2.3.4	Kajian Literatur Pengajaran Guru	49
2.4	Definisi Konsep Sikap Akademik Pelajar	56
2.4.1	Komponen Kognitif	61
2.4.2	Komponen Afektif	62
2.4.3	Komponen Tingkah Laku	63

2.4.1	Kajian Literatur Sikap Akademik Pelajar	64
2.5	Teori dan Model Pengajaran dan Pembelajaran	69
2.5.1	Teori Tingkah Laku Terancang	69
2.5.2	Teori Pembelajaran Kognitif	71
2.5.3	Teori Kurt Lewin Field (1935)	72
2.5.4	Teori Sosial Konstruktivisme	76
2.5.5	Teori Behaviourisme	77
2.5.6	Teori Humansime	79
2.5.7	Model Sikap ABC (<i>Affective-Behavioral-Cognitive</i>)	81
2.5.8	Taksanomi Bloom	83
2.5.9	Model Konstruktivisme Lima Fasa Needham	86
2.5.10	Model Pembelajaran Latihan Inkuiri	88
2.5.11	Model Pengajaran Glaser	90
2.5.12	Model Pengajaran Sim (<i>Strategic Instructional Model</i>)	92
2.6	Kerangka Konseptual Kajian	94
2.7	Kesimpulan	95
BAB 3: METODOLOGI KAJIAN		
3.1	Pengenalan	97
3.2	Reka Bentuk Kajian	98
3.3	Lokasi Kajian	98
3.4	Populasi dan Pensampelan	99
3.5	Instrumen Kajian	106
3.5.1	Pengajaran Guru Instrumen	109
3.5.2	Instrumen Sikap Akademik Pelajar	110

3.5.3	Instrumen Penguasaan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT)	112
3.6	Kesahan dan Kebolehpercayaan Alat Kajian	115
3.7	Kajian Rintis	117
3.7.2	Kesahan Konstruk dan Kebolehpercayaan <i>Alfa Cronbach</i> Pembolehubah Sikap Akademik Pelajar	117
3.7.3	Kesahan Konstruk dan Kebolehpercayaan Alfa Cronbach Pembolehubah Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT)	120
3.8	Pembahagian Instrumen Soal Selidik	122
3.9	Prosedur Pengumpulan Data	123
3.10	Analisis Data	126
3.11	Kesimpulan	129
BAB 4:	DAPATAN KAJIAN	
4.1	Pengenalan	130
4.2	Analisis Diskriptif	131
4.3	Nilai Skor Min dan Sisihan Piawai Bagi Setiap Pembolehubah	132
4.4	Ujian Normaliti	133
4.5	Ujian-t	134
4.6	Analisis Korelasi	136
4.6.1	Analisis Hubungan Antara Pengajaran Guru Dengan KBAT	136
4.6.2	Analisis Hubungan Antara Sikap Akademik Pelajar Dengan KBAT	137
4.7	Analisis Regresi	138
4.7.1	Analisis Pengaruh Sikap Akademik dan Pengajaran Guru Terhadap Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) Pelajar	138

4.8	Kesimpulan	141

BAB 5: PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	142

5.2	Perbincangan Hasil Kajian	142

5.2.1	Persepsi Pelajar Terhadap Pengajaran Guru dan Sikap Akademik Pelajar	143

5.2.2	Perbezaan Skor Min Pelajar Terhadap Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina	145

5.2.3	Perbezaan Sikap Akademik Pelajar Berdasarkan Aliran	146

5.2.4	Hubungan Antara Pengajaran Guru Dengan KBAT	147

5.2.5	Hubungan Antara Sikap Akademik Pelajar Dengan KBAT	149

5.2.6	Pengaruh Pengajaran Guru dan Sikap Akademik Terhadap Penguasaan KBAT	150

5.3	Implikasi Kajian	

5.3.1	Implikasi Terhadap Model dan Teori Pembelajaran	152

5.3.2	Implikasi Terhadap Pelajar, Guru, Sekolah, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM)	157

5.3.3	Implikasi Terhadap Penyelidik Lain	158

5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	159

5.5	Rumusan Kajian	160

5.6	Penutup	161

RUJUKAN		163

LAMPIRAN		190

SENARAI JADUAL

		Halaman
Jadual 1.1	: Calon mendapat keputusan cemerlang dalam semua subjek	4
Jadual 1.2	: Skor pemarkahan SPM	5
Jadual 1.3	: Pencapaian SPM bagi mata pelajaran Sejarah di Negeri Sabah pada tahun 2013 sehingga 2016	9
Jadual 2.1	: Kognitif Domain dalam Taksanomi Bloom	84
Jadual 3.1	: Gred Purata Nasional bandar dan luar bandar	100
Jadual 3.2	: Maklumat kawasan kajian	101
Jadual 3.3	: Penentuan saiz sampel Krecjie dan Morgan (1970)	105
Jadual 3.4	: Pembahagian item bahagian mengikut demografi pelajar	107
Jadual 3.5	: Pembahagian item kajian berdasarkan hipotesis kajian borang soal selidik	108
Jadual 3.6	: Skala Likert 5 Mata	108
Jadual 3.7	: Klasifikasi Indeks Kebolehpercayaan (Alfa Cronbach)	116
Jadual 3.8	: Bacaan KMO dan Ujian Bartlett's bagi pembolehubah pengajaran guru	118
Jadual 3.9	: Nilai Kebolehperayaan Alfa Cronbach pengajaran guru	119
Jadual 3.10	: Bacaan KMO dan Ujian Bartlett's bagi pembolehubah sikap akademik pelajar	119
Jadual 3.11	: Nilai Kebolehpercayaan Alfa Cronbach sikap akademik pelajar	120
Jadual 3.12	: Bacaan KMO dan Ujian Bartlett's bagi Pembolehubah Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) pelajar	121

Jadual 3.13	:	Nilai Kebolehpercayaan Alfa Cronbach KBAT pelajar	121
Jadual 3.14	:	Item yang dinilai berdasarkan definisi konsep borang soal selidik	123
Jadual 3.15	:	Kekuatan nilai pekali korelasi	127
Jadual 3.16	:	Teknik statistik analisis data kajian	128
Jadual 4.1	:	Maklumat demografi responden berdasarkan kepada jantina	131
Jadual 4.2	:	Maklumat demografi pelajar berdasarkan kepada jenis aliran	131
Jadual 4.3	:	Taburan interpretasi skor min mengikut tahap	132
Jadual 4.4	:	Ujian Skor dan Sisihan Piawai bagi setiap pembolehubah	133
Jadual 4.5	:	Ujian Normaliti sikap akademik pelajar	134
Jadual 4.6	:	Ujian Normaliti pengajaran guru	134
Jadual 4.7	:	Ujian Normaliti KBAT	134
Jadual 4.8	:	Statistik Ujian-t berdasarkan jantina	135
Jadual 4.9	:	Statistik Ujian-t sikap akademik pelajar berdasarkan aliran	136
Jadual 4.10	:	Ujian Korelasi Pearson antara pengajaran guru dengan KBAT	137
Jadual 4.11	:	Ujian Korelasi Pearson ke atas sikap akademik dengan KBAT	138
Jadual 4.12	:	Keputusan Analisis Regresi bagi pengajaran guru dan sikap akademik pelajar terhadap penguasaan KBAT pelajar	139
Jadual 4.13	:	Keputusan Analisis Koefisien	139
Jadual 4.14	:	Rumusan analisis secara keseluruhan	140

SENARAI RAJAH

	Halaman
Rajah 2.1 : Enam aras soalan berdasarkan kepada Domain Kognitif Bloom (1956)	44
Rajah 2.2 : Teori Tingkah Laku Terancang	70
Rajah 2.3 : Model Sikap ABC	81
Rajah 2.4 : Model Konstruktivise Lima Fasa Needham	86
Rajah 2.5 : Tahap Model Pembelajaran Latihan Inkuiri	89
Rajah 2.6 : Model Pengajaran Glaser	91
Rajah 2.7 : Pengaruh pengajaran guru dan sikap akademik pelajar terhadap penguasaan KBAT pelajar dalam mata pelajaran Sejarah tingkatan empat	95
Rajah 3.1 : Kaedah pensampelan kajian	106
Rajah 3.2 : Prosedur pengumpulan data	125

SENARAI LAMPIRAN

		Halaman
Lampiran A	Scree Plot	190
Lampiran B	Kesahan Konstruk Pengajaran Guru	193
Lampiran C	Kesahan Konstruk Sikap Akademik Pelajar	195
Lampiran D	Kesahan Konstruk KBAT	197
Lampiran E	Surat Pengesahan Pelajar	199
Lampiran F	Surat Kelulusan Kajian KPM	200
Lampiran G	Kesahan Muka	201
Lampiran H	Borang Soal selidik	201

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Mata pelajaran Sejarah merupakan salah satu mata pelajaran yang penting dan wajib lulus dalam sistem pendidikan negara ini. Tambahan lagi, keputusan Kerajaan Malaysia menjadikan mata pelajaran Sejarah sebagai mata pelajaran wajib lulus pada peringkat SPM (Sijil Pelajaran Malaysia) bermula tahun 2013 mendapat reaksi yang positif daripada semua pihak (Shakila, 2010). Hal ini demikian, pendidikan Sejarah mampu memupuk nilai-nilai murni dalam diri pelajar. Mohd. Samsudin dan Shahizan (2012) berpendapat, pendidikan Sejarah menjadi salah satu medium penting dalam pembinaan sesebuah negara bangsa dan pembentukan modal insan.

Sehubungan itu, kepentingan Sejarah itu sendiri telah menjadi keutamaan kepada kerajaan di negara ini. Terdapat beberapa perkara yang memainkan peranan penting dalam menentukan hasil pendidikan iaitu Kementerian Pendidikan Malaysia telah menekankan kaedah penyampaian, kandungan buku teks, pedagogi, penggunaan sumber, kemahiran guru dan sikap pelajar sendiri menerusi pembangunan daya pemikiran pelajar (Kementerian Pelajaran Malaysia, 2002). Oleh itu, kesemua penekanan perkara-perkara penting ini dianggap sebagai tunjang kepada pengajaran Sejarah.

Di samping, pembangunan daya pemikiran dapat melonjakkan lagi minat pelajar untuk belajar dalam mata pelajaran Sejarah. Oleh hal demikian, Kementerian Pendidikan Malaysia (2012), menekankan aspek penerapan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) menarik perhatian pelajar seterusnya meningkatkan pemahaman pelajar. Hal ini demikian, pembangunan daya pemikiran pelajar secara tidak langsung dapat membina pembangunan modal insan bertaraf antarabangsa.

Pernyataan ini disokong oleh Kementerian Penerangan Malaysia (2015) apabila menyatakan pelajar yang memiliki kemahiran, berfikir yang tinggi mampu menyediakan modal insan bertaraf dunia pada masa hadapan.

Hal ini demikian, pembangunan KBAT berdasarkan kepada empat elemen (kemahiran mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta) dalam subjek Sejarah mampu meningkatkan lagi proses berfikir pelajar dengan syarat melibatkan penglibatan guru dan pelajar. Contohnya, pengajaran dan pembelajaran (PdP) berpusatkan pelajar atas bimbingan guru. Kementerian Pendidikan Malaysia (2014) menegaskan, minat pelajar dalam mempelajari apa jua mata pelajaran dapat ditingkatkan melalui pendekatan KBAT seperti pembelajaran berpusatkan pelajar yang melibatkan guru dengan pelajar dalam mengubah sikap akademik pelajar terhadap KBAT dalam mata pelajaran Sejarah.

Sehubungan dengan itu, penglibatan pelajar dan pengajaran guru dengan penerapan elemen KBAT ini mampu meningkatkan lagi minat pelajar disebabkan perubahan sikap pelajar terhadap KBAT dan pengajaran guru dalam penerapan KBAT dalam mata pelajaran Sejarah. Pendapat ini disokong oleh Zuriawahida (2016) menyatakan, matlamat utama penerapan KBAT dengan elemen mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta dengan melibatkan pelajar dan guru adalah bagi membangunkan kemahiran berfikir pelajar, seterusnya dapat membentuk sikap positif pelajar terhadap sesuatu pembelajaran.

Tambahan pula, kelebihan penerapan KBAT dalam mata pelajaran Sejarah seperti, pelajar bebas memberikan idea, berkongsi pendapat, berbincang dan mengemukakan pandangan dengan rakan lain. Keadaan ini memberikan suasana di dalam kelas aktif. Lembaga Peperiksaan Malaysia (2014), menekankan aspek ini dalam pembangunan daya fikir pelajar bagi menjadikan pelajar produktif, aktif di dalam PdP dan mempunyai sikap akademik yang positif terhadap mata pelajaran yang diajarkan oleh guru. Aminuddin (2013) juga berpendapat, sikap positif pelajar terhadap sesuatu pembelajaran dapat dibentuk dengan menerapkan elemen KBAT dalam PDP kepada semua pelajar.

Oleh itu, melalui penerapan elemen KBAT, diharap pelajar dapat mengubah persepsi mereka terhadap mata pelajaran Sejarah. Hal ini demikian, pendidikan Sejarah merupakan salah satu mata pelajaran yang mampu menyumbangkan kesedaran tentang pentingnya mempunyai semangat patriotisme terhadap negara.

1.2 Latar Belakang Kajian

Pendidikan Sejarah menjadi salah satu cabaran dalam menyampaikan mata pelajaran tersebut di sekolah-sekolah. Perkembangan cabaran ini menunjukkan mata pelajaran ini perlu diberikan perhatian secara serius. Tambahan pula, lebih menyedihkan lagi apabila wujud persepsi sikap negatif dalam kalangan pelajar terhadap mata pelajaran Sejarah. Clark (2008) mendapati, pelajar menganggap mata pelajaran Sejarah membosankan dan berulang. Keadaan ini sangat membimbangkan kerana golongan muda semakin kurang pengetahuan tentang sejarah negara. Pernyataan ini disokong oleh (Norrizan 2003) menyatakan, pendidikan sejarah masih kurang memberikan kesan sikap positif kepada golongan muda dalam ilmu mahupun penerapan nilai-nilai kewarganegaraan.

Sehubungan itu, dalam mengubah sikap akademik pelajar yang positif, Kementerian Pendidikan Malaysia memandang serius mengenai perkara ini dengan menjadikan mata pelajaran Sejarah sebagai mata pelajaran wajib lulus dalam SPM. Hal ini bertujuan untuk menaikkan kepentingan mata pelajaran Sejarah. Oleh itu, pelbagai usaha kerajaan untuk sentiasa menggunakan idea dan minda supaya pelajar terlibat secara langsung dalam pembelajaran secara aktif di kelas. Oleh hal demikian, pengenalan KBAT telah di perkenalkan dalam SPM iaitu, sebanyak 75 peratus dalam mata pelajaran Sejarah menjadi salah satu cara meningkatkan kepentingan mata pelajaran teras dan kemahiran berfikir (LPM 2014). Penggunaan unsur-unsur KBAT (Kemahiran Berfikir Aras Tinggi) ini diharapkan mampu menjana perkembangan pemikiran kreatif dan kritis pelajar.

Hal ini demikian, sikap akademik pelajar yang negatif adalah disebabkan, pelajar-pelajar kurang berkebolehan untuk berfikir secara kreatif (Nur Wahida, 2013). Oleh itu, pengenalan KBAT bermula tahun 2013 dapat memberikan cetusan idea kepada pelajar-pelajar (Mohd. Syukri, 2016). Walau bagaimanapun,

keupayaan untuk berfikir pada aras yang lebih tinggi masih menjadi cabaran dalam kalangan pelajar dan guru. Thompson (2008), mendapati guru dan pelajar masih menganggap penerapan KBAT sebagai salah satu kemahiran yang mencabar guru dan pelajar. Di samping, Kementerian Pendidikan Malaysia (2013) masih mendapati pembelajaran di sekolah masih kurang menerapkan unsur KBAT. Pendapat ini disokong oleh Chew (2017) menyatakan bahawa pelajar memiliki pengetahuan tetapi tidak mengaplikasikan pengetahuan ke atas mata pelajaran yang dipelajari. Hal ini disebabkan penerapan unsur KBAT ini masih kurang diketengahkan di sekolah.

Berikutan hal demikian, bermula penerapan KBAT sebanyak 75 peratus dalam SPM berlaku penurunan prestasi cemerlang dalam setiap mata pelajaran (KPM, 2017). Penurunan ini juga melibatkan mata pelajaran Sejarah (Mahdzir, 2017). Manakala, Khair (2017) menyatakan, dua perkara menjadi fokus untuk melonjakkan keputusan SPM yang menerapkan KBAT ini ialah menekankan pengajaran guru dan sikap pelajar itu sendiri. Berikut merupakan jadual analisis keputusan cemerlang semua subjek dalam SPM dan skor pemarkahan cemerlang dalam SPM:

Jadual 1.1: Calon mendapat keputusan cemerlang dalam semua subjek

Perkara	2013	2014	2015	2016
Jumlah calon mendapat keputusan cemerlang	13, 970	11, 289	9, 721	8, 647
Gred Purata Nasional (GPN)	4.93	5.08	5.15	5.10

Sumber: Khair (2017)

Jadual 1.2: Skor pemarkahan SPM

Markah	Gred	Catatan
90%-100%	A+	Cemerlang Tertinggi
80%-89%	A	Cemerlang Tinggi
70%-79%	A-	Cemerlang
65%-69%	B+	Kepujian Tertinggi
60%-64%	B	Kepujian Tinggi
55%-59%	C+	Kepujian Atas
50%-54%	C	Kepujian
45%-49%	D	Lulus Atas
40%-44%	F	Lulus
0-39%	G	Gagal
-	TH	Tidak Hadir

Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia (2017)

Berdasarkan kepada Jadual 1.1, penurunan jumlah pelajar cemerlang iaitu, bermula markah calon 70% dan ke atas dalam semua subjek berlaku penurunan tahun ke tahun iaitu, bermula pada tahun 2013 yang mencatatkan keputusan SPM adalah sebanyak 13, 970 orang calon yang mendapat markah cemerlang namun, berlaku penurunan sebanyak 2, 681 pada tahun 2014 menjadi 11, 289 calon cemerlang manakala, pada tahun 2015, berlaku penurunan sebanyak 1,568 berbanding tahun 2014 menjadi 9, 721 orang calon. Kemudian, pada tahun 2016 hanya 8, 647 orang calon sahaja layak mendapat keputusan cemerlang iaitu, perbezaan sebanyak 1, 074 berbanding tahun sebelumnya.

Seterusnya, penurunan jumlah pelajar cemerlang dalam SPM ini mempengaruhi nilai bacaan Gred Purata Nasional (GPN) yang semakin mengecil menunjukkan prestasi baik. Walau bagaimanapun, perbezaan GPN antara tahun 2014 dan 2013 menunjukkan prestasi yang membimbangkan iaitu, 4.93 pada tahun 2013 dan meningkat sebanyak 0.15 menjadi 5.08 pada tahun 2014. Peningkatan yang membimbangkan ini berterusan sehingga tahun 2015 iaitu, meningkat sebanyak 0.07 menjadi 5.15 nilai GPN pada tahun 2015. Namun, penurunan GPN hanya menurun sebanyak 0.05 pada tahun 2016.

Sehubungan itu, Kementerian Pendidikan Malaysia berharap agar penerapan unsur KBAT dengan elemen mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta dalam mata pelajaran teras dalam SPM ini mampu melonjakkan lagi daya pemikiran pelajar memandangkan laporan OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) (2014), menyatakan negara Malaysia masih berada pada kedudukan ke 39 daripada 44 buah negara pada tahun 2012 dalam kemahiran berfikir aras tinggi. Oleh hal demikian, Malini dan Sarjit (2014) mencadangkan masalah terhadap elemen KBAT perlulah dikaji bagi mengetahui persepsi pelajar terhadap elemen ini.

Di samping, keberkesanan pengajaran guru menjadi tunjang kepada penerapan KBAT dalam Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) Sejarah. Hal ini demikian, penerapan KBAT mampu mewujudkan pembelajaran secara aktif yang menumpukan kepada pelajar. Seterusnya, membentuk keberkesanan pembelajaran yang menyeronokkan. Manakala, persepsi pelajar juga mampu mendorong kepada perkembangan kognitif pelajar dalam pendidikan Sejarah. Saranan ini disokong oleh, Wenglinsky (2013) yang berpendapat, pengajaran guru dan persepsi positif sikap akademik pelajar dapat melonjakkan lagi KBAT dalam kalangan pelajar.

Hal ini demikian, pengajaran guru menjadi salah satu asas kepada pembentukan pelajar dalam meningkatkan daya pemikiran dan kemahiran berfikir pelajar. Pengajaran guru dalam proses pengajaran dan pembelajaran ini menjadi medium pembentukan daya pemikiran pelajar, pembelajaran aktif seterusnya membentuk kemahiran berfikir pelajar pada aras yang tinggi. Namun, timbul masalah dimana pelajar tidak berminat terhadap penerapan KBAT semasa guru mengajar di dalam KBAT. Cabaran ini dinyatakan oleh Khatijah dan Tengku Norhayati (2011) yang mendapati, pendekatan pengajaran guru menjadi salah satu penyumbang kepada pembentukan kemahiran berfikir pelajar.

Oleh itu, Mohd Syaubari dan Ahmad Yunus (2016) menyarankan, pengajaran guru dalam perspektif pelajar seperti kaedah pengajaran guru, komunikasi dan teknik penyoalan guru terhadap pelajar perlu dikaji lagi oleh penyelidik lain. Hal ini demikian, pengajaran guru menjadi salah satu penentu dalam mengalakkan kemahiran berfikir pelajar pada aras yang lebih tinggi. Silver

(2012), juga mencadangkan agar kajian terhadap pengajaran guru dari perspektif pelajar mengikut jantina dan aliran perlu dikaji memandangkan pelajar merupakan salah satu penentu kepada amalan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi.

Pendapat ini disokong oleh, Muhammad Faizal dan Julie (2014) mendapati, harapan pelajar terhadap guru mereka adalah agar guru mereka dapat menggunakan teknik penyoalan, kaedah pengajaran dan komunikasi antara guru dan pelajar yang dapat menarik mereka dalam menggunakan kemahiran berfikir dalam aras yang lebih tinggi. Seterusnya, membentuk sikap akademik pelajar yang positif dalam penglibatan pembelajaran yang aktif. Oleh itu, beliau juga mencadangkan agar kajian terhadap pengajaran guru perlu diperluaskan lagi dalam mengenalpasti keberkesanan pengajaran guru dari perspektif pelajar untuk melihat keberkesanan KBAT dalam sesuatu mata pelajaran.

Di samping, sikap akademik pelajar yang positif dapat melonjakkan lagi minat dan keseronokkan pelajar belajar dengan penerapan KBAT. Namun demikian, sikap akademik inilah menjadi salah satu penghalang kepada pelajar untuk menggunakan kemahiran berfikir mereka. Hal ini demikian, Noor Erma dan Leong (2014) berpendapat, sikap akademik pelajar yang negatif merupakan salah satu penghalang kepada kemerosotan mata pelajaran dengan penerapan unsur-unsur KBAT. Oleh hal demikian sikap akademik pelajar yang mengandungi komponen afektif, kognitif dan tingkah laku perlu dijana dalam mengabungjalin kemahiran berfikir pelajar.

Di samping, pelaksanaan elemen KBAT perlu dilihat memandangkan masih wujud perbezaan kemahiran berfikir dan sikap akademik dari segi jantina dan aliran. Hal ini demikian, Chew dan Shashipriya (2014), mendapati pelajar perempuan mempunyai sikap akademik yang lebih positif berbanding pelajar lelaki serta aliran Sains dan Kemanusiaan mempunyai jurang dari segi kemahiran berfikir mereka. Kajian ini menunjukkan bahawa, bahawa aspek jantina dan aliran juga mempengaruhi sikap akademik dan kemahiran berfikir pelajar.